

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์การเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด ทำการวิเคราะห์ในช่วงระยะเวลา ระหว่างปีพ.ศ. 2538-2547 โดยประเมินผลเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของระบบสหกรณ์ออมทรัพย์ มีผลสรุปดังนี้

ภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด ในภาพรวมพบว่า สหกรณ์มีสมาชิกจำนวน 7,047 คน ณ สิ้นปี 2547 และในรอบ 10 ปี (พ.ศ.2538-2547) มีอัตราสมาชิกสหกรณ์เฉลี่ย 6,695 คน

มุมมอง 4 มิติ จากแนวคิด CAMELS Analysis ในรอบ 10 ปี (พ.ศ.2538-2547) ดังนี้

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ของสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด ในรอบ 10 ปี มีทุนดำเนินงานเฉลี่ย 1,671.80 ล้านบาท แยกเป็นแหล่งทุนภายในและทุนภายนอก หากพิจารณาถึงความเข้มแข็งและเพียงพอต่อความเสี่ยงของเงินทุน นับว่า เสี่ยงเนื่องจากมีหนี้สินทั้งสินต่อทุนของสหกรณ์สูงถึง 2.73 เท่า กล่าวคือมีทุนอยู่ 1 บาท มีหนี้สินถึง 2.73 บาทซึ่งสูงกว่าทุนที่มีอยู่ และสูงกว่าเฉลี่ยโดยรวม (0.83 เท่า) และมีทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิน 0.02 เท่า ต่ำกว่าเฉลี่ยโดยรวม (0.05 เท่า) รวมทั้งสหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนที่ร้อยละ 10.77 ซึ่งต่ำกว่าเฉลี่ยโดยรวมเล็กน้อย (ร้อยละ 11.77) ดังนั้น สหกรณ์ควรระมัดระวังในการก่อหนี้ รวมถึงต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเงินทุนดำเนินงานในส่วนนี้ให้สร้างรายได้กลับมารองรับ

มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์ ในรอบ 10 ปี เงินทุนดำเนินงานส่วนใหญ่ลงทุนไปกับการให้สินเชื่อ ด้านการนำสินทรัพย์ไปใช้ในการดำเนินงานสามารถนำไปหมุนเวียนเพื่อก่อให้เกิดรายได้เพียง 0.07 รอบ ไม่ถึง 1 รอบ ส่งผลให้การดำเนินงานได้รับผลตอบแทนในอัตราร้อยละ 4.67 ซึ่งต่ำกว่าอัตราเฉลี่ยโดยรวม (ร้อยละ 6.41) ดังนั้นสหกรณ์ควรบริหารจัดการลูกหนี้ให้มีประสิทธิภาพเป็นสำคัญเพื่อให้มีอัตราผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น

มิติที่ 3 ความสามารถในการทำกำไร ในรอบ 10 ปี ถือว่าประสบความสำเร็จมีกำไรมากกว่าขาดทุนคือ มีกำไร เป็นเงิน 53.82 ล้านบาท และมีรายได้รวมเฉลี่ยต่อสมาชิก 11,144.24 บาทต่อคน ค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อสมาชิก 3,655.33 บาทต่อคน โดยมีกำไรเฉลี่ยต่อสมาชิก 7,637.60 บาทต่อคน สูงกว่าปีก่อน (6,971.66 บาท)

มิติที่ 4 สภาพคล่องทางการเงินในรอบ 10 ปีมีสภาพคล่องต่ำ โดยมีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียนในอัตราที่ 0.98 เท่า และน้อยกว่าอัตราเฉลี่ยโดยรวม (1.59 เท่า) แต่อย่างไรก็ตามสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ สภาพคล่องทางการเงินจึงขึ้นกับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้เป็นสำคัญ ดังนั้นสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ จึงขึ้นกับการแปรสภาพสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่งเป็นลูกหนี้ส่วนใหญ่ ให้เป็นเงินสดได้เร็ว

ตารางที่ 19 อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย 10 ปี (พ.ศ.2538 – 2547)

รายการ	พ.ศ. 2547		เฉลี่ย 10 ปี	
	พ.ศ. 2547		พ.ศ. 2538 - 2547	
	สอ. รทพ.	ระบบ ทั้งหมด	สอ. รทพ.	ระบบ ทั้งหมด
ความเพียงพอของเงินทุน				
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	1.54	0.81	2.73	0.83
อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	0.02	0.05	0.02	0.05
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	6.55	7.54	10.77	11.77
คุณภาพสินทรัพย์				
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	2.38	4.22	3.37	6.41
อัตราหมุนของสินทรัพย์	0.04	0.06	0.07	0.11
ความสามารถในการทำกำไร				
อัตรากำไรสุทธิ	68.53	65.66	43.42	60.00
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร				
ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	32.37	29.48	52.12	29.48
สภาพคล่องทางการเงิน				
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	0.68	0.64	0.98	1.59

ที่มา: จากการคำนวณ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. เงินทุนของสหกรณ์ เดิมจะมีการนำเงินจากภายนอกเข้ามามาก เห็นได้ว่าสหกรณ์ยังมีความเสี่ยงทางการเงิน ผู้บริหารควรปรับปรุงอัตราส่วนนี้ให้อยู่ในระดับต่ำ ต้องเพิ่มความระมัดระวังในการใช้ทุนเพื่อสร้างรายได้รองรับ หากพิจารณาความสัมพันธ์ของแหล่งเงินทุนกับการใช้เงินทุนของสหกรณ์ค่อนข้างมีความเสี่ยง เนื่องจากสหกรณ์อาศัยแหล่งเงินทุนระยะสั้นจากเงินรับฝากไปปล่อยกู้แก่สมาชิกในระยะยาวและเป็นการกู้ที่ค้ำประกันด้วยบุคคลมิใช่หลักทรัพย์เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นสหกรณ์ออมทรัพย์ควรมีการป้องกันความเสี่ยงด้านเงินทุน โดยการพยายามรักษาหรือเพิ่มระดับของเงินทุนที่ปลอดภาระ อย่างทุนสำรองไว้อย่างน้อยในระดับไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ของทุนดำเนินงาน เพื่อเป็นเกราะป้องกันความสูญเสียที่อาจเกิดกับส่วนของทุน รองลงมาคือ ควรมีการดำรงสินทรัพย์ สภาพคล่องไว้ส่วนหนึ่ง เพื่อลดความเสี่ยงที่สหกรณ์อาจขาดสภาพคล่องขึ้นในทันทีทันใด อีกทั้งต้องสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธากับมวลสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์

2. ดอกเบี้ยจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่มีความสำคัญ เพราะเป็นสัดส่วนสูงสุดในโครงสร้างค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโดยจะมีจำนวนมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับนโยบายในการจัดการเงินทุนของสหกรณ์ อย่างไรก็ตามหากเป็นการจัดหาเงินกู้ยืมจากแหล่งภายนอก ผลประโยชน์ก็ไม่ได้ตกอยู่กับสมาชิก ซึ่งแตกต่างจากการจัดหาเงินทุนจากเงินรับฝากจะเป็นประโยชน์ของสมาชิกโดยตรง ในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม จะเอื้อประโยชน์กลับคืนสู่สหกรณ์ให้มากที่สุด ดังนั้นสหกรณ์ควรเร่งรัดให้มีการควบคุมและแก้ไขเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เหลือน้อยลงที่สุด โดยอาจจะควบคุมค่าใช้จ่ายในแต่ละปีไม่ให้เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อให้สัมพันธ์กับรายได้ เป็นต้น

3. ให้สมาชิกออมเงินในรูปของการถือหุ้นมากขึ้น โดยเน้นให้สมาชิกเห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับ เช่น การได้รับเงินปันผล ซึ่งโดยเฉลี่ยจะสูงกว่าผลตอบแทนที่ได้จากดอกเบี้ยเงินฝาก และไม่ต้องเสียภาษี จากเงินปันผล นอกจากนี้ในการขอกู้ยืมเงินจากสหกรณ์ก็สามารถนำหุ้นที่ถืออยู่มาใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันได้ เป็นต้น ซึ่งการส่งเสริมการเพิ่มหุ้นของสหกรณ์จะทำให้มีการขยายตัวของทุนเพื่อสะสมเป็นแหล่งเงินทุนภายในกิจการมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. ในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์แห่งนี้ ไม่ได้ศึกษาเปรียบเทียบกับอัตราส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นที่มีขนาดเดียวกันหรือสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ดำเนินการอยู่ในธุรกิจเดียวกันทำให้มีข้อจำกัด และการวิเคราะห์อัตราส่วนได้ไม่ลึก การศึกษารั้งต่อไปควรจะเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ในขนาดเดียวกัน หรือสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ดำเนินการอยู่ในธุรกิจเดียวกัน เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ในสถาบันการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ครู เป็นต้น เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานสหกรณ์
2. ควรมีการศึกษาถึงอัตราดอกเบี้ยรับและดอกเบี้ยจ่าย ว่ามีผลกระทบต่อผู้ออมและผู้กู้ อย่างไร โดยนำเปรียบเทียบกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการกู้ของสมาชิกสหกรณ์
3. นอกจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของปีก่อนหลังจนถึงปัจจุบันแล้วควรมีการวิเคราะห์แนวโน้มทางการเงินของปีอนาคตเพื่อดูถึงภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์ เพื่อจะได้ประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงและเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์ที่จะเกิดขึ้น และสามารถตั้งรับกับภาวะเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นได้ทัน